

Gamtinis ir nuotykių turizmas pakrantėje

Sezimbra, Portugalija

Du jauni gamtos mylėtojai sukūrė novatorišką turizmo įmonę, kuri leidžia jiems užsidirbti pragyvenimui savo mažoje pakrantės bendruomenėje ir kartu siūlo naują, tvarią veiklą šioje vietovėje.

Tarp šios įmonės siūlomų veiklų yra delfinų stebėjimas, kelionės laivu, nardymas su vamzdeliu (angl. snorkeling) ir, visų svarbiausia veikla, žinoma kaip „plaukimas pakrantėje“, (angl. „coasteering“), kurią sudaro pakrantės maršrutai apjungiantys kanjoningą - ekstremalaus sporto, sportinio turizmo kalnuotose vietovėse rūšį, susijusią su leidimusi kriokliais, laipiojimą uolomis, čiuožimu ar šokinėjimu nuo uolų į vandenį, brovimusi per plyšius ir pan.), ir nusileidimą lynais. Žuvininkystės vietos veiklos grupės (toliau – ŽRVVG) remiama įmonė „Vertente Natural“ yra pirmoji įmonė Portugalijoje, siūlanti šokinėjimo nuo pakrantės uolų paslaugas ir sulaukianti užsakymų iš visos Europos ir kitų šalių.

2004 m. ADREPES ŽRVVG parėmė „Vertente Natural“ įmonės įkūrimą ir nuo to laiko toliau vaidino aktyvų, vadovaujantį vaidmenį svarbiausiais įmonės vystymosi momentais. Nuolatinis ryšio palaikymas leido ŽRVVG konsultuoti vietos įmones apie įvairių Europos fondų teikiamas galimybes, atitinkančias jų poreikius. Skyrusi paramą įmonės veiklos pradžia, ŽRVVG padėjo įmonei „Vertente Natural“ išplėsti savo vykdomų veiklų pasiūlą nuo ekskursijų sausuma po Arabidos gamtinį parką iki turizmo produktų, susijusių su vietovės jūrų ištekliais ir pakrančių paveldu. Visų pirma ji suteikė paramą įsigyjant plaukimo baidarėmis / kanojomis, nusileidimo lynais ir nusileidimo šliuožyklomis įrangą, o vėliau – suteikė paramą investicijoms į internetinės rinkodaros ir užsakymų rezervavimo platformą. Įmonė

ir toliau įvairino savo veiklą apimtį, gavusi paramą kitai jūrinei įrangai įsigyti, o pastaruoju metu, 2023 m., gavo paramą skirtą Sezimbros uosto paslaugų infrastruktūrai gerinti.

Šiandien „Vertente Natural“ kasmet pritraukia apie 30 000 nacionalinių ir tarptautinių turistų, kurie nori pasigrožėti ir susipažinti su šios nedidelės netoli Lisabonos esančios savivaldybės pakrante. Projektas ne tik sukūrė naują ekonominę veiklą vietovėje, bet ir suteikė galimybę vietos jaunimui (daugelis jų yra buvę turizmo studentai ir (arba) baigę netoliese esančio Lisabonos universiteto gamtos mokslų studijas) likti savivaldybėje ir dirbti ištiesus metus neatsižvelgiant į sezoniskumą. Todėl ji remiasi esamu vietovės žmogiškuoju kapitalu, kad populiarintų jos gamtos turtus ir kultūros paveldą tarp lankytojų. Tai gali apimti įvairią informaciją – nuo informacijos apie vietovės gamtinę aplinką iki vietinės žvejybos kultūros ir taikomų žvejybinių metodų. Pavyzdžiui, lankytojai gali paragauti vietinių maisto produktų, tokių kaip, *fariña torrada*, ir išgirsti apie šio tipo daug baltymų turinčio užkandžio, kurį žvejai tradiciškai pasiima į savo laivus, istoriją.

Rezultatai:

- Pradedamas naujas verslas, paremtas vietos gamtos ir jūrinių paveldu, pritraukiantis lankytojus iš netoliese esančių daug turistų suliaukiančių vietovių, pavyzdžiui, Lisabonos.
- Sukuriama 14 nuolatinių darbo vietų, kuriose vietos jauni asmenys dirba ištisus metus ir 10 sezoninių darbo vietų, kuriose vietos jauni asmenys dirba gegužės–spalio mėn.
- Aukštos pridėtinės vertės, inovatyvaus ir tvaraus turizmo pasiūlos teikimas Sezimbroje ištisus metus.
- Nuotykių turizmo sektoriaus ir kitų turizmo suinteresuotųjų šalių, tokių kaip viešbučiai ir restoranai, neformalaus tinklo kūrimas, siekiant sustiprinti Sezimbros, kaip turistinės vietovės, prekės ženklą.

Pritaikymas ir patarimai:

Veiksmai, kurių reikia imtis:

- Suteikite pirmenybę tvariam ir kokybiškam turizmui, o ne masiniam turizmui.
- Atsižvelgite į ilgalaikį vietos įmonių vystymąsi ir būkite pasirengę teikti nuolatinės konsultacijas ir paramą.
- Siekite, kad turizmo veikla būtų pastebima ir už vietos regiono ribų.
- Sutelkite investicijas į veiklą, kuri daro didžiausią poveikį vietos regionui.

Veiksmai, kurių nereikia imtis:

- Nežiūrėkite į panašias paslaugas siūlančias įmones kaip į konkurentes. Atminkite, kad turite bendrą tikslą!
- Nepamirškite bendradarbiauti su kitais turizmo paslaugas teikiančiais operatoriais ir susijusiais / papildančiais sektoriais, pavyzdžiui, apgyvendinimo, transporto, maisto parduotuvių ir restoranų. Per šį neformalų tinklą pasiektas rezultatas gali būti didesnis, nei įsivaizduojate!
- Jei remiate į turizmą orientuotus projektus, įsitinkite, kad jie neprisideda prie regiono teritorijų perpildymo ar užimtumo ir turizmo sezoniškumo didinimo.

Projekto vykdytojo ir (arba) naudos gavėjo citata

„Šiais laikais žmonės domisi ne tik miestu, jiems patinka pažinti mažus šalies kampelius ir kaupti nuotykių patirtį. Paprastai tokio pobūdžio darbas yra sezoninis, tačiau čia daugelis iš mūsų dirba ištisus metus. Nors man tai tikrai nėra darbas! Malonu kartu su žmonėmis mėgautis gamta ir jūra!“

Henrique Piugo, „Vertente Natural“ gidas.

Bendra projekto vertė ir finansavimas

Bendra projekto vertė:
285 223 EUR

ŽRVVG skirta parama :
157 509 EUR (55 % visų projekto išlaidų)

Paramos gavėjo įnašas:
127 714 EUR (45 % visų projekto išlaidų)

Informacija apie projektą

Įgyvendinimo trukmė:
2004–2005 M. (LEADER), 2011–2012 M. (EŽF), 2023 M. (EJRŽF)

Paramos gavėjas

Vertente Natural, Lda

José Saleiro

jsaleiro@vertentenatural.com

Tel. Nr.: +351 210 848 919

Facebook: <https://www.facebook.com/vertente.natural/>

Instagram: <https://www.instagram.com/vertentenatural/>

Youtube: <https://www.youtube.com/user/vertentenatural/videos>

ŽRVVG kontaktinė informacija

[GAL ADREPES Costeiro](https://www.galadrepes.pt), Portugalija

adrepes@adrepes.pt

+351 212 337 930

FAMENET